

Sygn. akt I ACa 844/12

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2013r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie - Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Andrzej Struzik (spr.)

SSA Hanna Nowicka de Poraj

SSA Józef Wąsik

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Gdańsku i Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie zawarte w punkcie 2. wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25 września 2012r. sygn. akt I ACa 844/12

postanawia :

1. oddalić zażalenie;

2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w Krakowie na rzecz adwokata T. S. z Kancelarii Adwokackiej w K., ul. (...) kwotę 369 zł (trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych), w tym 69 zł (sześćdziesiąt złotych) podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Sygn. akt I ACa 844/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 września 2012r. Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 kwietnia 2012 r. oraz zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa- Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd Apelacyjny oparł o art. 98 § 1 k.p.c. i nałożył na powoda obowiązek zwrotu stronie pozwanej całości poniesionych przez nią kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym. W skład kosztów strony pozwanej weszły koszty zastępstwa procesowego, które wynoszą 2700 zł stosownie do § 6 pkt. 6 i § 13 ust. 1 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.)

Postanowienie o kosztach zawarte w punkcie 2 wyroku zaskarżył powód zarzucając mu naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nie obciążanie powoda kosztami procesu a nadto przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym. Powód podniósł, iż znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej a w postępowaniu przed Sądem I instancji nie został obciążony kosztami, w związku z tym liczył na taką samą decyzję Sądu II instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Zażalenie nie jest zasadne.

Podstawową zasadą rozstrzygnięcia o kosztach procesu, jest zasada odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c.), zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wyjątek od tej reguły przewidziany został w art. 102 k.p.c., wyrażającym zasadę słuszności, stosownie do której, w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Uznanie czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu tego przepisu, jest przejawem dyskrecjonalnej władzy sądu, przy czym ocena wystąpienia takiego przypadku, powinna być należycie umotywowana. Z uwagi na charakter tego przepisu, może on być stosowany tylko wtedy, gdy okoliczności danej sprawy wskazują, że obciążenie strony przegrywającej kosztami byłoby oczywiście niesłuszne, niesprawiedliwe.

W ocenie Sądu Apelacyjnego na etapie postępowania apelacyjnego nie wystąpiły żadne przesłanki, uzasadniające odstąpienie od podstawowej zasady rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, a wyrażonej w art. 98 k.p.c. W sytuacji gdy powództwo zostało oddalone przez Sąd I instancji, a mimo to powód zdecydował się wywieść środek zaskarżenia, inicjując kolejny etap postępowania, winien on liczyć się z możliwością obciążenia go kosztami postępowania, poniesionymi przez jego przeciwnika procesowego. Strona powodowa przed wywiedzeniem apelacji, w sytuacji gdy jej roszczenie nie zostało uwzględnione przez Sąd I instancji, obowiązana jest wszechstronnie rozważyć, czy przysługuje jej dochodzone roszczenie, zdając sobie sprawę z ryzyka przegrania procesu w całości i brać pod uwagę konieczność zwrotu kosztów postępowania stronie przeciwnej. W tej sytuacji trudno znaleźć uzasadnienie dla odstąpienia od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego przeciwnikowi, gdyż w przypadku strony, korzystającej z profesjonalnej pomocy prawnej, w braku innych szczególnych okoliczności, samo przeświadczenie o zasadności powództwa nie może stanowić wypadku szczególnie uzasadnionego, przemawiającego za zastosowaniem przepisu art. 102 k.p.c. Nadto przekonanie strony o zasadności zajmowanego stanowiska, które może przemawiać za nieobciążaniem jej kosztami przegranego procesu przed sądem pierwszej instancji, przestaje być aktualne w postępowaniu apelacyjnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2012 r. III CZ 13/12).

Uzasadnienia dla odstąpienia od obciążania powoda kosztami postępowania w całości nie uzasadnia zaś jedynie trudna sytuacja majątkowa strony, skutkująca udzieleniem mu zwolnienia od kosztów sądowych, gdyż w myśl art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie wskazuje się, że zła sytuacja finansowa, stanowiąca podstawę do zwolnienia strony od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania

art. 102 k.p.c. {por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r., I CZ 112/09, Lex nr 564753}.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji. O kosztach związanych z pomocą prawną udzieloną powodowi z urzędu orzekł na zasadzie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze oraz § 13 ust 2 pkt 2 zw. z § 6 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.